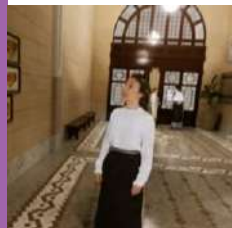

ALCOY

VIAJE AL PASADO
VIATGE AL PASSAT

CASTELLANO
VALENCIÀ

Web Alcoy Turismo

alcoyturisme.com

Alcoi

EXPERIENCIA INMERSIVA

EXPERIÈNCIA IMMERSIVA

CAS Es un proyecto de recreación virtual histórica financiado con Fondos Next Generation de la Unión Europea por medio del cual el visitante disfrutará de una experiencia inmersiva con la que interpretar y conocer mejor el contexto de la sociedad industrial del Alcoy del S.XIX.

La ciudad de Alcoy fue paradigmática en la época, por ser de las pioneras a nivel estatal en el proceso de industrialización, partiendo del sector textil e incorporándose tempranamente el papelero, a los que posteriormente se añadirían otros sectores, con especial desarrollo también del metalúrgico.

El proyecto se centra en cuatro escenarios.

VAL És un projecte de recreació virtual històrica finançat amb Fons Next Generation de la Unió Europea per mitjà del qual el visitant gaudirà d'una experiència immersiva amb la qual interpretar i conèixer millor el context de la societat industrial de l'Alcoi del segle XIX.

La ciutat d'Alcoi va ser paradigmàtica en l'època, per ser de les pioneres a escala estatal en el procés d'industrialització, partint del sector tèxtil i incorporant primerencament el paperer, als quals posteriorment s'afegirien uns altres sectors, amb un desenvolupament especial també del metal·lúrgic.

El projecte se centra en quatre escenaris.

1 ■ Calle Sant Nicolau Carrer Sant Nicolau

Manifestación de obreras por Sant Nicolau
Manifestació d'obreres per Sant Nicolau

CAS El proyecto inmersivo recrea una de las manifestaciones obreras que tuvo lugar en esta calle a principios del S.XX. Fue una época de esplendor industrial para Alcoy, pero también de reivindicación obrera en defensa de unas condiciones sociolaborales más dignas. El emplazamiento no se elegía al azar, ésta era una de las calles céntricas donde habitaban las familias de industriales propietarios de las fábricas.

VAL El projecte immersiu recrea una de les manifestacions obreres que va tindre lloc en aquest carrer a principis del S.XX. Va ser una època d'esplendor industrial per a Alcoi, però també de reivindicació obrera en defensa d'unes condicions sociolaborals més dignes. L'emplaçament no es triava a l'atzar, aquest era un dels carrers cèntrics on habitaven les famílies d'industrials propietaris de les fàbriques.

2 ■ Calle Sant Llorenç ■ Carrer Sant Llorenç

(antigua calle Pola Vieja) ■ (antic carrer Pola Vieja)

**Ambiente de un día de mercado en la calle Pola Vieja
(actual calle Sant Llorenç)**

Ambient d'un dia de mercat en el carrer Pola Vieja
(actual carrer Sant Llorenç)

CAS A finales del S.XIX y principios del S.XX eran varios los emplazamientos donde periódicamente se establecían mercados, como la placeta del Carme o la plaza de San Agustín (ahora Plaça d'Espanya), la calle Pola Vieja que se recrea en esta experiencia, era uno de ellos.

VAL A la fi del S.XIX i principis del S.XX eren diversos els emplaçaments on periòdicament s'establien mercats, com la placeta del Carme o la plaça de Sant Agustí (ara Plaça d'Espanya), el carrer Pola Vieja que es recrea en aquesta experiència, era un d'ells.

3 | Papeleras Reunidas

Papereres Reunides

Cilindros o pilas holandesas para la preparación de la pasta de papel
Cilindres o piles holandeses per a la preparació de la pasta de paper

CAS En 1755, una família de paraires, los Albors, convirtió uno de sus batanes del río Molinar en el primer molino papelerero documentado en Alcoy. A partir de esta fecha, miembros de la pequeña nobleza local y terratenientes invertirán en esta producción, dedicada en un primer momento al cartón para la manufactura lanera, que también derivó después hacia el papel blanco de escritura gracias a la introducción del cilindro o pila holandesa. Durante los primeros años del siglo XIX, la industria papelera amplió y diversificó su producción, y en 1808 más de la mitad del total de las tinas del Reino estaban instaladas en los 25 molinos del término alcoyano, sin contar las de los pueblos de los alrededores. Esta manufactura continuó con el proceso de fabricación manual tradicional, aunque se habían producido algunos intentos de innovación, como la fabricación de papel de fumar, que se acabaría imponiendo. En 1840, de las 200.000 resmas de papel producido, 180.000 lo eran para ese destino.

VAL En 1755, una família de peraires, els Albors, va convertir un dels seus batans del riu Molinar en el primer molí papeler documentat a Alcoi. A partir d'aquesta data, membres de la xicoteta noblesa local i terratinents invertiran en aquesta producció, dedicada en un primer moment al cartó per a la manufactura llanera, que també va derivar després cap al paper blanc d'escriptura gràcies a la introducció del cilindre o pila holandesa. Durant els primers anys del segle XIX, la indústria paperera va ampliar i diversificar la seua producció, i en 1808 més de la meitat del total de les tines del Regne estaven instal·lades en els 25 molins del terme alcoià, sense comptar les dels pobles dels voltants. Aquesta manufactura va continuar amb el procés de fabricació manual tradicional, encara que s'havien produït alguns intents d'innovació, com la fabricació de paper de fumar, que s'acabaria imposant. En 1840, de les 200.000 raimes de paper produït, 180.000 ho eren per a eixa destinació.

Máquinas continuas que permitieron modernizar el sector

Màquines contínues que van permetre modernitzar el sector

CAS La invención, por parte del alcoyano Francisco Laporta Tort en 1860, del papel de fumar que producía ceniza blanca, acabó por impulsar el sector, conociendo un gran crecimiento por esas fechas, en las que llegaría a cerca de 3.000 trabajadores y se dedicaría a la exportación hacia los mercados americanos y algunos países europeos, además de proveer el mercado nacional. En la década de 1870, de los 37 fabricantes de papel existentes, prácticamente la mitad también se dedicaba a la fabricación de papel de fumar, mientras que había 18 talleres ubicados en el interior urbano dedicados exclusivamente a la confección y manipulación de los libritos, con numerosas marcas registradas.

En 1880 se había instalado la primera máquina de papel continuo adquirida en el País Vasco, y poco después ya serían fabricadas en la misma ciudad, hasta el punto que, al finalizar el siglo, apenas quedaba un molino que continuaba produciendo papel en tinas. Esta nueva maquinaria permitía ahora fabricar productos como el papel seda para el envoltorio de la naranja o el papel para barajas de cartas.

VAL La invenció, per part de l'alcoià Francisco Laporta Tort en 1860, del paper de fumar que produïa cendra blanca, va acabar per impulsar el sector, que va conèixer un gran creixement en aquelles dates, en les quals arribaria a ocupar prop de 3.000 treballadors i es dedicaria a l'exportació cap als mercats americans i alguns països europeus, a més de proveir el mercat nacional. En la dècada de 1870, dels 37 fabricants de paper existents, pràcticament la meitat també es dedicava a la fabricació de paper de fumar, mentre que hi havia 18 tallers situats a l'interior urbà dedicats exclusivament a la confecció i manipulació dels «llibrets», amb nombroses marques registrades.

En 1880 s'havia instal·lat la primera màquina de paper continu adquirida al País Basc, i poc després ja serien fabricades en la mateixa ciutat, fins al punt que, en finalitzar el segle, a penes quedava un molí que continuava produint paper en tines. Aquesta nova maquinària permetia ara fabricar productes com el paper seda per a l'embolcall de la taronja o el paper per a baralles de cartes.

CAS En las primeras décadas del siglo XX, la industria papelera alcoyana era un referente a nivel estatal, sobre todo en la fabricación y elaboración de papel de fumar, manufactura que casi monopolizaba la producción nacional. No obstante, tenía en su contra la excesiva atomización de su producción, por lo que los papeleros y talleres de confección de libritos más importantes acordaron fusionarse en una sola entidad que fuese capaz por sí misma de liderar los mercados, tanto el nacional como el extranjero.

La entidad surgida de esta fusión se constituyó el 22 de diciembre de 1934 bajo la denominación de "Papeleras Reunidas S.A.", iniciando sus actividades el 1 de enero de 1935. La sociedad agrupaba la casi totalidad de los fabricantes locales, excepto "Payá Miralles", que continuó sus actividades individualmente, primero en el molino de Brutinel en el Salt y posteriormente en Mislata, junto al río Turia.

La entidad se creó con un capital de 40 millones de pesetas, contando con 14 máquinas continuas de papel y una de cartón, otra para papeles estucados, tres máquinas para producir papel transparente, máquinas bobinadoras, filigranadoras y engomadoras que producían, además de papel de fumar, papeles de sedas y manilas, biblias, embalajes, impresiones y otros productos en las ocho fabricas aunadas, además de cuatro talleres para confección de libritos de papel de fumar, una imprenta y un almacén de primeras materias cercano a la estación del ferrocarril (La Abastecedora). Su capacidad de producción era de 24 toneladas diarias, lo que significaba el 21% de la producción nacional, con más de 3.000 obreros para todas sus operaciones.

VAL En les primeres dècades del segle XX, la indústria paperera alcoiana era un referent a escala estatal, sobretot en la fabricació i elaboració de paper de fumar, manufactura que quasi monopolitzava la producció nacional. No obstant això, tenia en contra seua l'excessiva atomització de la seua producció, per la qual cosa els papersers i tallers de confecció de llibrets més importants van acordar fusionar-se en una sola entitat que fora capaç per ella mateixa de liderar els mercats, tant el nacional com l'estranger.

L'entitat sorgida d'aquesta fusió es va constituir el 22 de desembre de 1934 sota la denominació de "Papereres Reunides, SA", la qual iniciava les seues activitats l'1 de gener de 1935. La societat agrupava la quasi totalitat dels fabricants locals, excepte "Payá Miralles", que va continuar les seues activitats individualment, primerament al molí de Brutinel al Salt i posteriorment a Mislata, al costat del riu Turia.

L'entitat es va crear amb un capital de 40 milions de pessetes i disposava de 14 màquines contínues de paper i una de cartó, una altra per a papeers estucats, tres màquines per a produir paper transparent, màquines bobinadores, filigranadores i engomadores que produïen, a més de paper de fumar, papeers de sedes i maniles, biblies, embalatges, impressions i altres productes en les huit fàbriques reunides, a més de quatre tallers per a la confecció de llibrets de paper de fumar, una impremta i un magatzem de primeres matèries pròxim a l'estació del ferrocarril (La Abastecedora). La seua capacitat de producció era de 24 tones diàries, la qual cosa representava el 21% de la producció nacional, amb més de 3.000 obrers per a totes les seues operacions.

Primer consejo de administración de Papererías Reunidas S.A.

Primer consell d'administració de Papererías Reunides S.A

CAS Se escogió como sede el edificio propiedad de la sociedad "R. Abad Santonja", antigua fábrica textil que se había remodelado, bajo la dirección del arquitecto Vicente Valls Gadea, como taller de confección de libritos de papel de fumar de la famosa marca "BAMBU", dando lugar al soberbio edificio actual que ocupa una manzana entera. En él se ubicaron las oficinas centrales en la planta principal; los talleres mecánicos y electricidad y las calderas en las plantas sótano y semisótano; y las plantas segunda y tercera se destinaron a los talleres para las distintas operaciones de engomado y enrollado; y la planta cuarta a almacén y fábrica de cartón.

VAL Es va triar com a seu l'edifici propietat de la societat "R. Abad Santonja", antiga fàbrica tèxtil que s'havia remodelat, sota la direcció de l'arquitecte Vicent Valls Gadea, com a taller de confecció de llibres de paper de fumar de la famosa marca "BAMBU". Així, es van dotar del magnífic edifici actual que ocupa una illa sencera. En aquest es van situar les oficines centrals en la planta principal; els tallers mecànics i electricitat i les calderes en les plantes del soterrani i semisoterrani; les plantes segona i tercera es van destinar als tallers per a les diferents operacions d'engomat i enrollat; i la planta quarta a magatzem i fàbrica de cartó.

Edificio del Bambú, sede de Papeleras Reunidas

Edifici del Bambú, seu de
Papereres Reunides

CAS La denominación genérica de “bambuneras” a las operarias del taller de libritos de papel de fumar daba un cierto prestigio en el mundo de la mujer trabajadora alcoyana, quedando idealizada su labor en las numerosas canciones que en su tiempo se les dedicó y que fueron tan populares en su época. Cabe señalar que, con anterioridad a este edificio, la marca ya se fabricaba en otra ubicación de la calle Sant Nicolau.

Unas 800 bambuneras acudían diariamente a su puesto de trabajo, con el consiguiente movimiento y trasiego por las calles adyacentes de una multitud de niñas y jovencitas. Por regla general, la mayoría de ellas se incorporaba al taller entre los diez y los catorce años, aunque muchas de ellas lo hicieron con poco más de ocho años, si bien es cierto que su lugar de trabajo era muchísimo mejor que las que lo hacían en las fábricas textiles, que tenían unas condiciones de trabajo penosas.

El trabajo de las bambuneras se realizaba en unos espacios limpios, generalmente con una jornada de doce horas que empezaba a las cinco de la mañana, trabajando a destajo, es decir, cuanto más producción, mayor salario, con lo cual no podían permitirse descansos o distracciones. Otro rasgo definitorio en relación a las operarias textiles era el de su atuendo, ya que llevaban un uniforme blanco con un bordado en rojo con el anagrama del Bambú.

VAL La denominació genèrica de “bambuneres” a les operàries del taller de llibrets de paper de fumar donava un cert prestigi en el món de la dona treballadora alcoiana, i ha quedat idealitzada la seua labor en les nombroses cançons que se’ls van dedicar i que van ser tan populars en la seua època. Cal assenyalar que, amb anterioritat a aquest edifici, la marca ja es fabricava en una altra ubicació del carrer Sant Nicolau.

Unes 800 bambuneres acudien diàriament al seu lloc de treball, amb el consegüent moviment i tràfec pels carrers adjacents d’una multitud de xiquetes i joves. Per regla general, la majoria d’elles s’incorporava al taller entre els deu i els catorze anys, encara que moltes d’elles ho feien amb poc més de huit anys. Si bé és cert que el seu lloc de treball era moltíssim millor que aquelles que el tenien a les fàbriques tèxtils, on tenien unes condicions de treball penoses.

El treball de les bambuneres es realitzava en uns espais nets, generalment amb una jornada de dotze hores, que començava a les cinc del matí. Treballaven a estall, és a dir, com més producció, millor salari, amb la qual cosa no es podien permetre descansos o distraccions. Un altre tret definitori en relació amb les operàries tèxtils era el de la seua indumentària, ja que portaven un uniforme blanc amb un brodat de color roig amb l’anagrama del Bambú.

Bambuneres elaborando libritos de papel de fumar

Bambuneres elaborant llibrets de paper de fumar

CAS Conscientes de su fuerza colectiva, protagonizaron diversas huelgas, como la de 1912 por el despido de dos trabajadoras, que culminó con su readmisión, o la de 1932, por reducir de dos a un operario por máquina, que se resolvió con una compensación salarial. Incluso en 1944, a pesar de la dictadura, se produjo una huelga que duró tres semanas, por petición de aumento de salario. Algunas de estas huelgas eran “de brazos caídos”, que consistían en no abandonar su puesto de trabajo, pero reducir considerablemente la producción, con las consecuentes pérdidas económicas para la empresa.

Una serie de malas decisiones políticas y la crisis de los años 70 abocaron a la quiebra de la sociedad, que cerró en 1984. Todavía hubo un intento de relanzarla poniendo en funcionamiento los complejos papeleros de L'Alqueria d'Asnar y Algars a través de la Papelera Alcoyana, una sociedad que se creó a tal efecto, pero el intento no dio el resultado esperado y tras más de dos siglos de producción, acabó por desaparecer la industria papeler local.

VAL Conscientes de la seua força col·lectiva, van protagonitzar diverses vagues, com la de 1912, pel fet que havien despatxat dues treballadores, la qual va acabar amb la seua readmissió; o la de 1932, per haver reduït de dues operàries a una per màquina, conflicte que es va resoldre amb una compensació salarial. Fins i tot, en 1944, a pesar de la dictadura, es va produir una vaga que va durar tres setmanes, per petició d'augment de salari. Algunes d'aquestes vagues eren “de braços caiguts”, que consistien a no abandonar el seu lloc de treball, però reduir considerablement la producció, amb les pèrdues econòmiques consegüents per a l'empresa.

Una sèrie de males decisions polítiques i la crisi dels anys 70 van dur a la fallida de la societat, que va tancar en 1984. Encara va haver-hi un intent de relançar-la posant en funcionament els complexos paperaus de l'Alqueria d'Asnar i els Algars a través de la Paperera Alcoiana, una societat que es va crear amb aquesta finalitat, però l'intent no va donar el resultat esperat i després de més de dos segles de producció, va acabar per desaparèixer la indústria papera local.

4 Complejo Rodés Hermanos - El Vulcano Alcoyano

Complex de Rodés Hermanos - El Vulcano Alcoyano

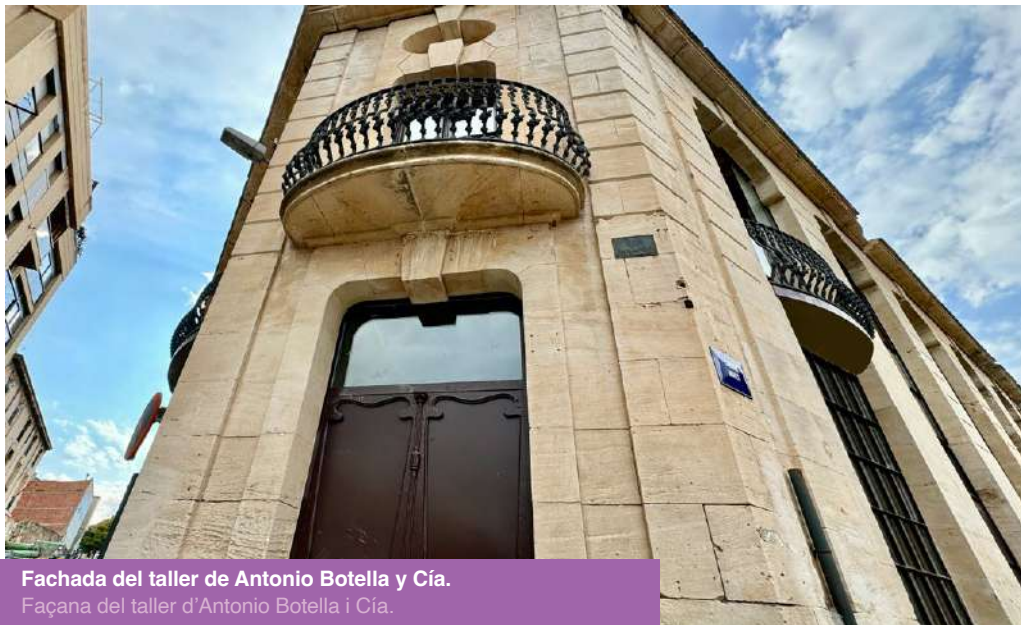

Ilustración del complejo de Rodés

Il·lustració del complex de Rodés

CAS La actividad metalúrgica se inicia en Alcoy, en un primer momento, como auxiliar en el mantenimiento y la construcción de las máquinas necesarias para sectores como el textil y el papelero. Ya en el siglo XX, estos talleres dejan paso a fábricas y fundiciones importantes, con un alto grado de especialización técnica, para fabricar maquinaria textil, papelera y oleovinicola, además de elaborar todo tipo de decoraciones de forja. Es el caso de José Boronat en el Camí, Jorge Serra en el Pla, Tomás Aznar Hermanos o La Maquinista Alcoyana y, sobre todo, Rodés Hermanos–El Vulcano Alcoyano, que construirá un gran complejo metalúrgico en terrenos del ensanche.

VAL L'activitat metal·lúrgica s'inicia a Alcoi, en un primer moment, com a auxiliar en el manteniment i la construcció de les màquines necessàries per a sectors com el tèxtil i el paperer. Ja en el segle XX, aquests tallers donen pas a fàbriques i foneries importants, amb un alt grau d'especialització tècnica, per a fabricar maquinària tèxtil, paperera i oleovinicola, a més d'elaborar tota classe d'elements de decoració de forja. Es el cas de José Boronat al Camí, Jorge Serra al Pla, Tomás Aznar Hermanos o La Maquinista Alcoyana i, sobretot, Rodés Hermanos–El Vulcano Alcoyano, que construirà un gran complex metal·lúrgic en terrenys de l'Eixample.

Fachada del taller de Antonio Botella y Cía.

Façana del taller d'Antonio Botella i Cía.

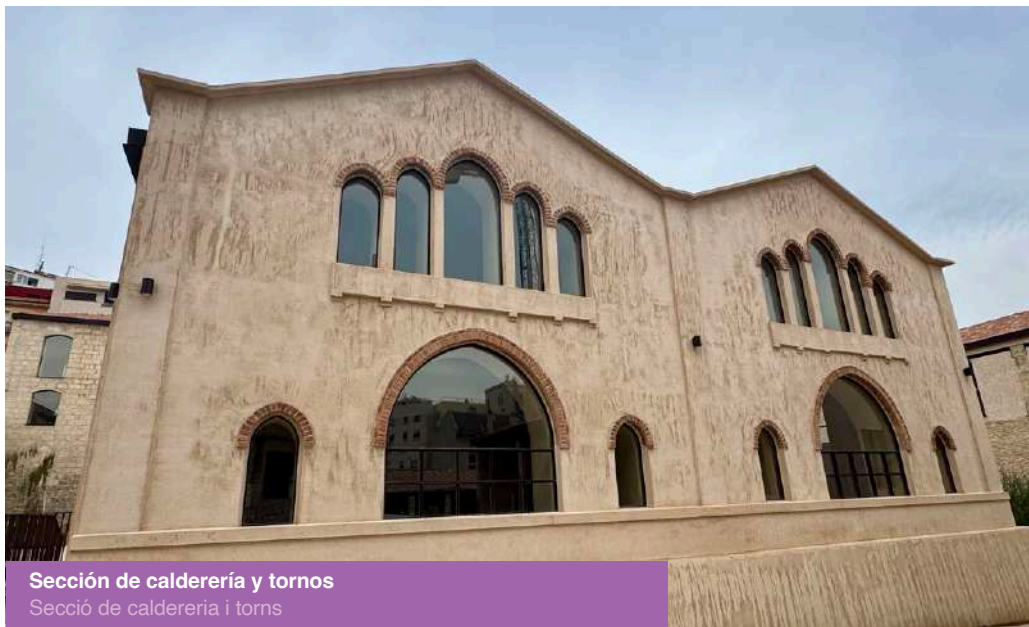
CAS Ya en 1899 los hermanos Rodes solicitaron licencia para construir un taller metalúrgico y fundición en la calle Els Alçamora, hoy edificio de viviendas, mientras que en 1904 edificaban un nuevo taller de construcción de maquinaria en la calle Agres, hoy centro deportivo.

Es a partir de 1908 cuando presentan al ayuntamiento una nueva propuesta para trasladar la fundición al solar frente al taller de mecanizado, que acabará configurando la manzana de Rodes después de un largo proceso constructivo, aunque hay que matizar que fueron varias las empresas que conformaron dicho espacio: En 1908 se construyó el primer edificio, proyecto del ingeniero José Cort Merita.

A principios de 1909 se inicia la construcción de una gran fundición y taller para Antonio Botella y Compañía, proyecto del arquitecto Vicente Pascual.

VAL Ja en 1899 els germans Rodes van sol·licitar llicència per a construir un taller metal·lúrgic i foneria al carrer Els Alçamora, hui edifici d'habitatges, mentre que en 1904 edificaven un nou taller de construcció de maquinària al carrer Agres, hui un centre esportiu.

És a partir de 1908 quan presenten a l'Ajuntament una nova proposta per a traslladar la foneria al solar situat enfront del taller de mecanització, que acabarà configurant l'illa de Rodes després d'un llarg procés constructiu. Encara que cal matisar que van ser diverses les empreses que van formar aquest espai: en 1908 es va construir el primer edifici, projecte de l'enginyer José Cort Merita. A principis de 1909 s'inicia la construcció d'una gran foneria i taller per a Antonio Botella y Compañía, projecte de l'arquitecte Vicent Pascual.

Sección de calderería y tornos

Secció de caldereria i torns

CAS Tambien en 1909, pero en mayo, se inicia la construcción de un edificio para taller de carruajes, propiedad de José Reig, entre la fundación de Antonio Botella y la de Rodés Hermanos, según proyecto de Timoteo Briet.

Entre 1917 y 1921 Rodés Hermanos construye varios edificios en el interior de la manzana: un almacén de carbón y metales y un edificio de viviendas con proyecto de Rafael Masanet Faus, y el destinado a la sección de calderería y tornos de la empresa, de autor desconocido.

VAL També en 1909, però en el mes de maig, s'inicia la construcció d'un edifici per a taller de carruatges, propietat de José Reig, entre la foneria d'Antonio Botella i la de Rodés Hermanos, segons projecte de Timoteu Briet.

Entre 1917 i 1921 Rodés Hermanos construeix diversos edificis a l'interior de l'illa: un magatzem de carbó i metalls i un edifici d'habitatges amb projecte de Rafael Masanet Faus, i el destinat a la secció de caldereria i tornos de l'empresa, d'autor desconegut.

Taller de José Reig de 1909 y puerta de cerramiento de 1942

Taller de José Reig de 1909 i porta de tancament de 1942

CAS En 1924 el edificio que albergó la fundición de Antonio Botella y Cía. estaba ocupado por la fábrica de yute de Santiago Gisbert, quien amplió el edificio sobre su patio interior y construyó el actual edificio de viviendas.

En 1928, Vicente Pascual diseña una nave interior que ocupa el espacio posterior del edificio de viviendas de 1917 proyectado por Rafael Masanet.

Finalmente, en 1942 se construye la puerta de entrada a Rodes Hermanos por la calle Agres, obra del arquitecto Joaquín Aracil, que cierra el perímetro de la manzana. La planta superior era la vivienda del portero de Rodes Hermanos y en el espacio de este acceso se hallaba la báscula de pesar camiones.

De 154 empleados en 1908, la mayoría hombres, se pasó a casi 300 en los años 20, pero la crisis de 1929 afectó gravemente al sector, y en 1935 la sociedad había disminuido su personal a 186 obreros.

En la Guerra Civil la empresa fue colectivizada, formando parte de las Industrias Metalúrgicas Alcoyanas Socializadas (IMAS) y dedicándose a fabricar proyectiles, espoletas, bombas de mano, munición de pistola y de fusil y obuses de cañón. También excavaron sus trabajadores un refugio que tenía 130 metros de galerías, el cual discurría entre 8 y 10 metros de profundidad y daba cabida a su plantilla al completo.

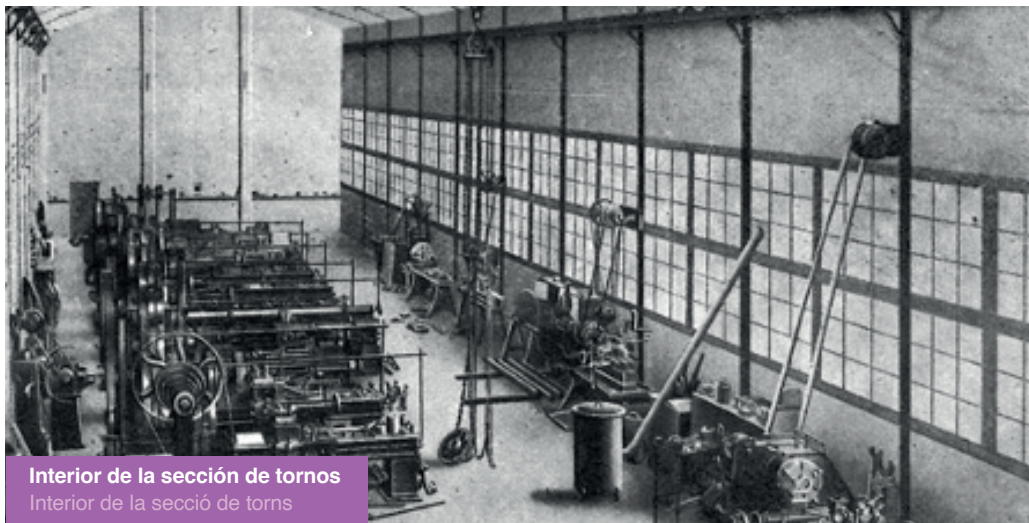
VAL En 1924 l'edifici que va albergar la foneria d'Antonio Botella y Cía. estava ocupat per la fàbrica de jute de Santiago Gisbert, que va ampliar l'edifici sobre el seu pati interior i va construir l'edifici actual d'habitatges.

En 1928, Vicent Pascual dissenya una nau interior que ocupa l'espai posterior de l'edifici d'habitatges de 1917, projectat per Rafael Masanet.

Finalment, en 1942, es construeix la porta d'entrada a Rodes Hermanos pel carrer Agres, obra de l'arquitecte Joaquín Aracil, que tanca el perímetre de l'illa. La planta superior era l'habitatge del porter de Rodes Hermanos i en l'espai d'aquest accés se situava la bàscula de pesar camions.

De 154 empleats en 1908, la major part homes, es va passar a quasi 300 en els anys 20, però la crisi de 1929 va afectar greument el sector, i en 1935 la societat havia disminuït el seu personal a 186 obrers.

En la Guerra Civil l'empresa va ser col·lectivitzada i va formar part de les Indústries Metal·lúrgiques Alcoianes Socialitzades (IMAS). Es va dedicar a fabricar projectils, espoletes, bombes de mà, munició de pistola i de fusell i obusos de canó. També van excavar els seus treballadors un refugi que tenia 130 metres de galeries, el qual discorria entre 8 i 10 metres de profunditat i tenia cabuda per a tota la seua plantilla.

Interior de la sección de tornos

Interior de la secció de torns

CAS En los años cuarenta se constituye de nuevo la sociedad Rodes Hermanos y se orienta a la producción de máquinas para la fabricación de gomas para el calzado de las fábricas de Cocontaina y para fabricar caucho destinado a Alemania. Estos materiales se obtenían del reciclado de cubiertas de neumáticos de automóviles, inventándose sistemas mecánicos para mejorar este proceso, aunque la derrota alemana en la Segunda guerra Mundial reorientó dicha producción.

La carencia de hierro en esta época posterior a la Guerra Civil obligó a fundir cualquier tipo de objeto metálico, entre ellos bombas sin explosionar que habían quedado sin uso después del conflicto, pero hubo varios accidentes y se decidió descartar su reutilización y enterrar todo ese arsenal bajo los mismos terrenos de la fábrica, material que ha sido descubierto recientemente.

En los años 50 se contaba con 250 operarios, diversificando su producción y viviendo una nueva época de prosperidad, pero a partir de los años 70 entró en crisis, cerrando definitivamente en 1979.

VAL En els anys quaranta es constitueix de nou la societat Rodes Hermanos i s'orienta a la producció de màquines per a la fabricació de gomes per al calçat de les fàbriques de Cocontaina i per a fabricar cautxú destinat a Alemanya. Aquests materials s'obtenien del reciclatge de cobertes de pneumàtics d'automòbils, i es van inventar sistemes mecànics per a millorar aquest procés, encara que la derrota alemanya en la Segona Guerra Mundial va reorientar aquesta producció.

La falta de ferro en aquesta época posterior a la Guerra Civil va obligar a fondre qualsevol classe d'objecte metàl·lic, entre ells bombes sense explotar que havien quedat sense ús després del conflicte, però va haver-hi diversos accidents i es va decidir descartar la seua reutilització i enterrar tot eixe arsenal sota els mateixos terrenys de la fàbrica, material que ha sigut descobert fa poc.

En els anys 50 disposava de 250 operaris, va diversificar la seua producció i va viure una nova época de prosperitat, però a partir dels anys 70 va entrar en crisi i va tancar definitivament en 1979.

COMO VISIONAR LA EXPERIENCIA COM VISIONAR L'EXPERIÈNCIA

CAS Los videos inmersivos, compatibles con cualquier dispositivo móvil, se reproducen activándolos a través del QR que incorporan estas señales:

VAL Els vídeos immersius, compatibles amb qualsevol dispositiu mòbil, es reproduueixen activant-los a través del QR que incorpora aquests senyals:

Alcoi

Alcoi viatge al passat
Carrer Sant Nicolau
Experiència Immersiva

QR codes and flags for Spain, France, and Germany.

www.alcoyturismo.com

Logos for Turismo, ENAHMET, and other partners.

Alcoi

Alcoi viatge al passat
Un dia de mercat
Experiència Immersiva

QR codes and flags for Spain, France, and Germany.

www.alcoyturismo.com

Logos for Turismo, ENAHMET, and other partners.

Alcoi

Alcoi viatge al passat
Papereres Reunides
Experiència Immersiva

QR codes and flags for Spain, France, and Germany.

www.alcoyturismo.com

Logos for Turismo, ENAHMET, and other partners.

Alcoi

Alcoi viatge al passat
Rodes
Experiència Immersiva

QR codes and flags for Spain, France, and Germany.

www.alcoyturismo.com

Logos for Turismo, ENAHMET, and other partners.

MAPA DE LA RUTA

ESPAÑA
SPAIN

ALCOI

al GOVERN
PROVINCIAL
ALICANT
La Dipu dels pobles

**Costa
Blanca**
ALICANTE - SPAIN

Alcoi

TOURIST INFO ALCOI
Plaça d'Espanya, 14
03801 Alcoi (Alicante)
Tel. +34 965 53 71 55
Fax. +34 965 53 71 53
touristinfo@alcoi.org
www.alcoyturismo.com

Comprometidos con la calidad y la excelencia para la satisfacción de nuestros turistas.
Compromesos amb la qualitat i l'excel·lència per a la satisfacció dels nostres turistes.